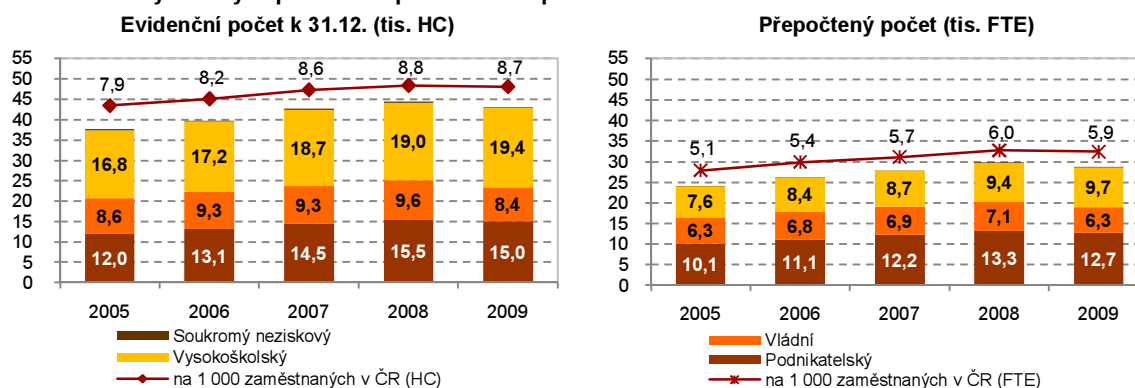

3. VÝZKUMNÍ PRACOVNÍCI

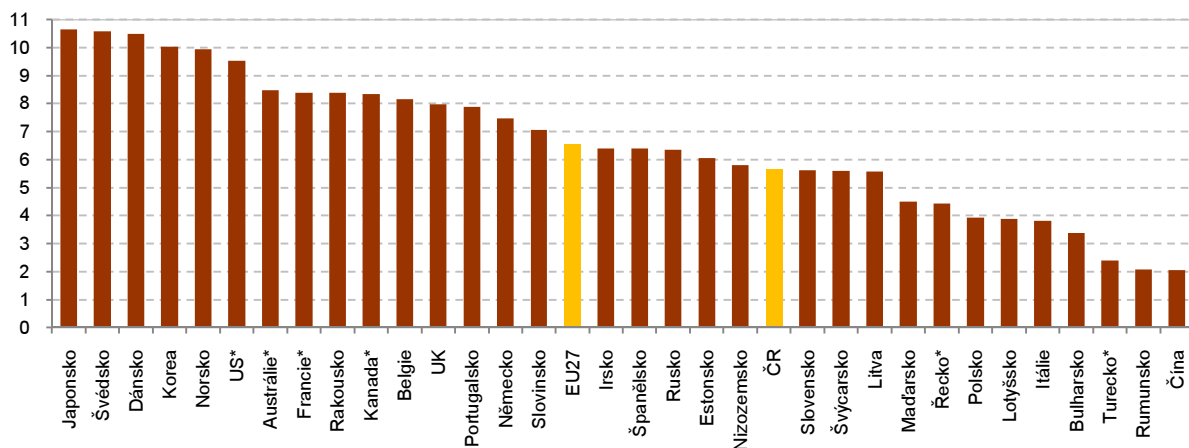
- K 31.12.2009 bylo v České republice zaměstnáno 43 092 výzkumných pracovníků (fyzických osob v HC – Head Count), což znamenalo 57 % z celkového počtu zaměstnanců VaV (HC). Tento podíl byl po celé sledované období stabilní. Mezi roky 2005 a 2009 činil průměrný meziroční nárůst výzkumných pracovníků (HC) 3,5 %. V posledním roce však došlo k poklesu počtu výzkumných pracovníků o 1 148 fyzických osob (tj. o 2,6 %).
- Podíl žen na celkovém počtu výzkumných pracovníků v České republice byl v posledních deseti letech stabilní a v roce 2009 dosáhl 29 % (12 437 výzkumných pracovníků (HC)).
- Z hlediska sektoru provádění VaV byl po celé sledované období nejvyšší podíl výzkumných pracovníků ve vysokoškolském sektoru, kde v roce 2009 dosáhl 45 % z celkového počtu výzkumných pracovníků (19 419). Výzkumní pracovníci podnikatelského sektoru ve stejném roce zaujímali 35 % (15 050) a výzkumní pracovníci vládního sektoru 20 % (8 412). Do roku 2008 můžeme nalézt rostoucí trend počtu výzkumných pracovníků ve všech sektorech provádění VaV, který byl ovšem v roce 2009 přerušen poklesem absolutního počtu výzkumných pracovníků (HC) v podnikatelském sektoru (o 421 fyzických osob) a ve vládním sektoru (o 1 199 fyzických osob).
- V roce 2009 bylo evidováno nejvíce výzkumných pracovníků (HC) v Praze (18 172, tj. 42 %), dále pak v Jihomoravském kraji (8 440, tj. 20 %) a ve Středočeském kraji (3 155, tj. 7 %). V posledním roce se počet výzkumných pracovníků snížil zejména v Praze (o 1 582 výzkumných pracovníků (HC), tj. o 8 %). Naopak v Jihomoravském kraji se zvýšil o 681 (tj. o 9 %).
- V roce 2009 mělo doktorské vzdělání 41 % výzkumných pracovníků (HC) (17 624) a ostatní vysokoškolské vzdělání 51 % výzkumných pracovníků (HC) (21 773). Zastoupení výzkumných pracovníků podle jejich dosažené kvalifikace bylo po celé sledované období téměř neměnné.
- Průměrný evidenční počet výzkumných pracovníků přepočtený na plný pracovní úvazek věnovaný výzkumným a vývojovým činnostem (FTE – Full Time Equivalent) dosáhl v roce 2009 28 759 přepočtených osob. Mezi roky 2005 a 2009 rostl přepočtený počet výzkumných pracovníků v České republice průměrným meziročním tempem 4,4 %. Oproti roku 2008 se přepočtený počet výzkumných pracovníků příliš nezměnil (nárůst jen o 0,3 %).
- Zajímavé je rozložení výzkumných pracovníků ve FTE v jednotlivých sektorech provádění, neboť se výrazně liší od struktury popsané pro výzkumné pracovníky v HC. Největší zastoupení výzkumných pracovníků na celkovém počtu výzkumných pracovníků vyjádřené v FTE bylo po celé sledované období (na rozdíl od HC) v podnikatelském sektoru. Podíl výzkumných pracovníků ve FTE na celkovém počtu výzkumných pracovníků činil v roce 2009 v podnikatelském sektoru 44 % (tj. 12 657 přepočtených osob), ve vládním sektoru 22 % (tj. 6 270 přepočtených osob) a ve vysokoškolském sektoru 34 % (tj. 9 664 přepočtených osob).
- Výše popsaný rozdíl ve struktuře výzkumných pracovníků vyjádřené v HC a ve FTE je způsobený signifikantním počtem výzkumných pracovníků na dohodu o provedení práce či pracovní činnosti ve VaV, která je v ukazateli FTE započtena na rozdíl od HC. V roce 2009 pracovalo v České republice na dohodu o provedení práce či pracovní činnosti 819 přepočtených osob (FTE), které tvořily 2,8 % z celkového počtu výzkumných pracovníků (FTE) a odpracovaly 1,64 mil. hodin.
- V roce 2008 bylo ve všech státech EU27 zaměstnáno téměř 1,5 mil. výzkumných pracovníků (FTE). Nejvyšší relativní zastoupení výzkumných pracovníků bylo v Japonsku, Švédsku a Dánsku (více než 10 výzkumných pracovníků na 1 000 zaměstnaných). Česká republika (5,6 výzkumných pracovníků na 1 000 zaměstnaných) se v tomto relativním vyjádření pohybovala pod průměrem EU27 (6,6 výzkumných pracovníků na 1 000 zaměstnaných).

Graf 3.1: Počet výzkumných pracovníků podle sektorů provádění VaV

Tab. 3.1 Počet výzkumných pracovníků v ČR, 2005–2009

	Evidenční počet k 31.12. (HC)					Průměrný přepočtený počet (FTE)				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Celkem	37 542	39 676	42 538	44 240	43 092	24 169	26 267	27 878	29 785	28 759
z toho ženy	10 827	11 295	12 034	12 613	12 437	6 349	6 652	7 093	7 559	7 490
podle sektoru										
Podnikatelský	12 022	13 100	14 471	15 471	15 050	10 143	11 053	12 230	13 253	12 657
Vládní	8 639	9 293	9 284	9 611	8 412	6 323	6 800	6 915	7 084	6 270
Vysokoškolský	16 781	17 171	18 668	19 010	19 419	7 575	8 352	8 664	9 358	9 664
Soukromý neziskový	100	112	116	148	211	127	61	69	90	168
podle dosaženého vzdělání (kvalifikace)										
Doktorské	16 090	15 949	17 527	17 848	17 624	9 072	9 653	10 187	10 867	10 722
Vysokoškolské	18 497	20 524	21 539	22 519	21 773	12 602	13 917	14 715	15 697	15 008
Vyšší odborné	323	379	412	412	394	239	322	351	335	317
Střední a nižší	2 633	2 825	3 060	3 462	3 302	2 256	2 375	2 625	2 886	2 713
podle vědních oblastí										
Přírodní vědy	8 497	9 087	8 936	9 645	8 775	6 483	7 163	6 931	7 432	6 704
Technické vědy	13 908	14 922	17 312	18 350	17 609	10 178	11 355	13 171	14 316	13 833
Lékařské vědy	5 459	5 778	6 125	6 347	6 998	2 483	2 494	2 623	2 641	2 753
Zemědělské vědy	2 710	2 673	2 968	2 911	2 727	1 462	1 474	1 585	1 531	1 448
Sociální vědy	4 306	4 395	4 272	3 958	3 505	1 929	2 060	1 900	2 015	1 947
Humanitní vědy	2 662	2 822	2 925	3 030	3 478	1 634	1 720	1 668	1 851	2 074
podle krajů ČR										
Praha	16 445	17 586	19 191	19 754	18 172	10 580	11 773	13 125	13 454	12 076
Středočeský	2 717	3 024	3 093	3 432	3 155	2 420	2 677	2 763	3 025	2 889
Jihočeský	1 433	1 453	1 323	1 410	1 409	812	848	782	809	868
Plzeňský	998	891	884	912	1 082	814	631	721	742	886
Karlovarský	56	58	59	109	91	29	36	39	106	62
Ústecký	393	589	700	678	634	302	395	411	398	370
Liberecký	814	980	900	869	649	669	1 037	779	735	502
Královéhradecký	1 279	1 195	1 445	1 444	1 506	733	628	740	701	804
Pardubický	1 334	1 592	1 628	1 664	1 675	907	1 117	1 159	1 176	1 142
Vysočina	388	310	371	459	452	369	258	305	387	358
Jihomoravský	7 043	7 006	7 303	7 759	8 440	3 596	3 705	3 749	4 723	5 136
Olomoucký	1 539	1 503	1 687	1 669	1 793	1 016	991	1 042	1 073	1 016
Zlínský	810	943	905	1 000	1 030	646	766	726	824	816
Moravskoslezský	2 294	2 546	3 049	3 081	3 005	1 277	1 404	1 536	1 632	1 835

Graf 3.2: Přepočtený počet výzkumných pracovníků (FTE) na 1 000 zaměstnaných osob, 2008

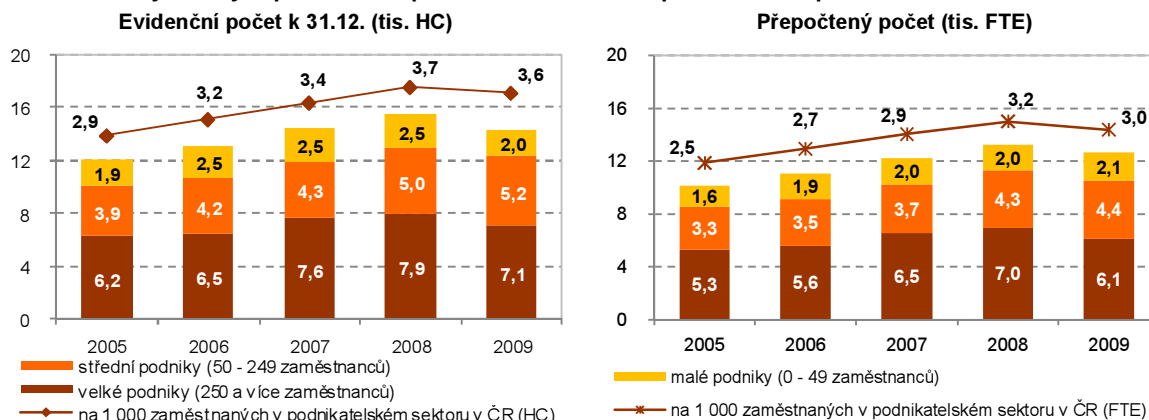
* Údaje za rok 2007

Zdroj: OECD MSTI 2010–1, Eurostat a dopočty ČSÚ

3.1. Výzkumní pracovníci v podnikatelském sektoru

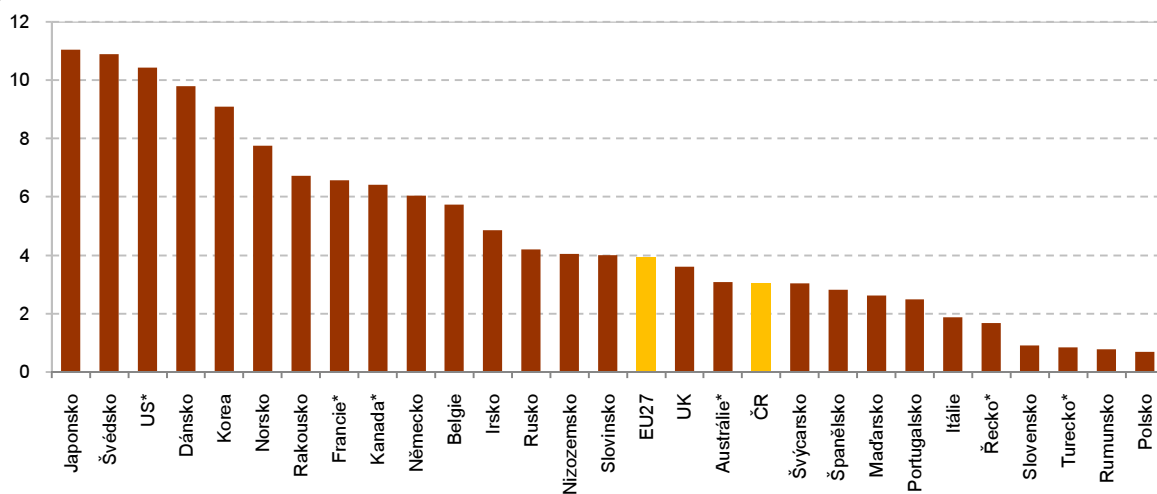
- V podnikatelském sektoru bylo k 31.12.2009 evidováno celkem 15 050 výzkumných pracovníků (fyzických osob – HC), což představovalo 35 % všech výzkumných pracovníků (HC) v České republice. Výzkumní pracovníci (HC) podnikatelského sektoru tvořili v posledních deseti letech přibližně třetinu celkového počtu výzkumných pracovníků v České republice. Mezi roky 2005 až 2009 docházelo k postupnému nárůstu počtu výzkumných pracovníků v podnikatelském sektoru, a to průměrným meziročním tempem 5,8 %, což je vyšší než průměrné meziroční tempo růstu ve všech sektorech provádění VaV. I když v posledním roce můžeme u počtu výzkumných pracovníků v tomto sektoru zaznamenat pokles o 2,7 % (421 fyzických osob).
- Přestože v roce 2009 došlo k výraznému poklesu počtu výzkumných pracovníků (HC) ve velkých podnicích (absolutně o 871 výzkumných pracovníků (HC), relativně o 4,4 procentní body), je největší část výzkumných pracovníků podnikatelského sektoru nadále zaměstnána v této velikostní kategorii podniků (7 068, 47 %). Naopak v malých a středních podnicích došlo v posledním roce k nárůstu počtu výzkumných pracovníků jak relativně (o 1,8 p. b., resp. o 2,6 p. b.) tak absolutně (o 197, resp. o 253).
- Z hlediska vlastnictví podniků zaměstnávajících výzkumné pracovníky byla v roce 2009 více než polovina výzkumných pracovníků (55 %) zaměstnána v domácích podnicích - ve veřejných podnicích 1 774 výzkumných pracovníků (HC) a v soukromých domácích podnicích 6 518 výzkumných pracovníků (HC). Zahraniční afilace, které v posledních letech zaměstnávaly postupně větší část výzkumných pracovníků, evidovaly v roce 2009 45 % výzkumných pracovníků (HC) České republiky (tj. 6 758).
- Polovina evidenčního počtu výzkumných pracovníků (HC) v podnikatelském sektoru pracovala v roce 2009 ve zpracovatelském průmyslu (7 724), přičemž nejvíce výzkumných pracovníků bylo evidováno v automobilovém průmyslu (2 166, 14,4 % výzkumných pracovníků (HC) v podnikatelském sektoru) a ve strojírenském průmyslu (2 048, 13,6 % výzkumných pracovníků (HC) v podnikatelském sektoru). Ve službách bylo celkem v roce 2009 zaměstnáno 6 962 výzkumných pracovníků (HC), z čehož největší část tvořili výzkumní pracovníci v podnicích s převažující činností VaV (CZ-NACE 72) (2 533).
- Nejvíce výzkumných pracovníků v podnikatelském sektoru bylo v roce 2009 evidováno v Praze (4 069, 27 %), v Jihomoravském kraji (2 602, 17 %) a ve Středočeském kraji (2 558, 17 %).
- Z hlediska nejvyššího dosaženého vzdělání výzkumných pracovníků je podnikatelský sektor odlišný od ostatních sektorů provádění VaV relativně malým zastoupením výzkumných pracovníků s doktorským vzděláním (v roce 2009 tvořili 10 % výzkumných pracovníků v tomto sektoru). Podstatná část výzkumných pracovníků v podnikatelském sektoru (68 %) měla v roce 2009 ostatní vysokoškolské vzdělání.
- Průměrný evidenční počet výzkumných pracovníků přepočtený na plný pracovní úvazek věnovaný výzkumným a vývojovým činnostem (FTE) činil v roce 2009 v podnikatelském sektoru 12 657 přepočtených osob. Mezi roky 2005 a 2009 byl průměrný meziroční nárůst tohoto ukazatele 5,7 %, i když v roce 2009 došlo k jeho poklesu o 4,5 %.
- V podnikatelském sektoru v EU27 bylo v roce 2008 zaměstnáno téměř 682 tis. výzkumných pracovníků (FTE). Nejvyšší relativní zastoupení výzkumných pracovníků (FTE) bylo v roce 2008 zaznamenáno v Japonsku a ve Švédsku, kde na 1 000 zaměstnaných v podnikatelském sektoru připadalo 11 výzkumných pracovníků. Česká republika byla ve svém relativním zastoupení výzkumných pracovníků (3,1) pod průměrem EU (3,9).

Graf 3.3: Počet výzkumných pracovníků v podnikatelském sektoru podle velikosti podniku

Tab. 3.2: Počet výzkumných pracovníků v podnikatelském sektoru v ČR, 2005–2009

	Evidenční počet k 31.12. (HC)					Průměrný přepočtený počet (FTE)				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Celkem	12 022	13 100	14 471	15 471	15 050	10 143	11 053	12 230	13 253	12 657
z toho ženy	2 083	1 942	2 114	2 386	2 359	1 580	1 542	1 732	1 926	1 898
podle subsektoru										
Domácí ek. subjekty	8 109	8 389	8 591	8 115	8 292	6 488	6 711	6 837	6 507	6 369
Veřejné	1 679	1 378	1 457	1 799	1 774	975	888	946	1 238	1 112
Soukromé	6 430	7 012	7 134	6 316	6 518	5 513	5 822	5 891	5 270	5 258
Zahraniční afilace	3 913	4 711	5 879	7 356	6 758	3 655	4 343	5 394	6 746	6 288
podle dosaženého vzdělání (kvalifikace)										
Doktorské	1 740	1 607	1 761	1 727	1 814	1 278	1 220	1 353	1 351	1 412
Vysokoškolské	7 924	8 963	9 843	10 507	10 157	6 777	7 616	8 342	9 076	8 603
Vyšší odborné	217	259	318	319	303	175	221	285	275	257
Střední a nižší	2 140	2 271	2 548	2 918	2 775	1 913	1 996	2 250	2 551	2 385
podle odvětvových sekcí										
Zemědělství	43	53	47	43	53	33	40	37	42	43
Průmysl a stavebnictví	5 619	6 675	7 476	8 144	8 035	5 158	5 955	6 620	7 368	7 228
Služby bez VaV	3 924	3 893	4 391	4 665	4 429	2 873	2 919	3 340	3 588	3 192
Výzkum a vývoj	2 437	2 479	2 557	2 619	2 533	2 079	2 139	2 233	2 256	2 193
podle krajů ČR										
Praha	3 872	4 225	4 983	5 187	4 069	2 999	3 438	4 107	4 321	3 106
Středočeský	2 018	2 247	2 325	2 605	2 558	1 880	2 085	2 157	2 385	2 399
Jihočeský	269	270	248	230	282	227	228	194	194	246
Plzeňský	455	446	467	482	636	402	326	407	435	572
Karlovarský	48	48	53	106	79	24	31	36	104	59
Ústecký	212	267	326	274	248	182	210	249	235	200
Liberecký	383	474	372	446	354	345	431	347	422	315
Královéhradecký	361	418	516	515	615	338	379	476	445	560
Pardubický	791	922	957	997	966	712	861	904	926	874
Vysočina	355	264	328	428	410	347	238	284	374	343
Jihomoravský	1 662	1 762	1 789	2 020	2 602	1 444	1 402	1 406	1 615	2 145
Olomoucký	562	551	607	645	605	428	452	460	500	485
Zlínský	438	555	761	780	810	331	435	627	673	666
Moravskoslezský	597	652	739	755	816	486	538	577	626	687

Graf 3.4: Přepočtený počet výzkumných pracovníků (FTE) v podnikatelském sektoru na 1 000 zaměstnaných v podnikatelském sektoru celkem, 2008

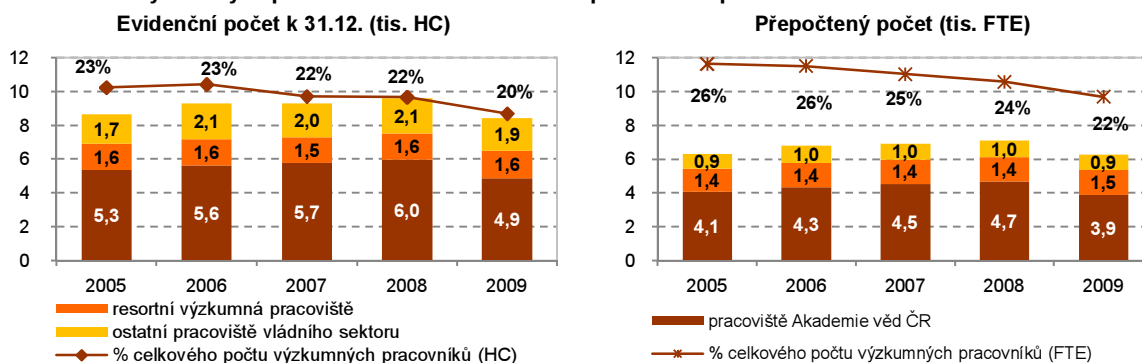
* Údaje za rok 2007

Zdroj: OECD MSTI 2010–1, Eurostat a dopočty ČSÚ

3.2. Výzkumní pracovníci ve vládním sektoru

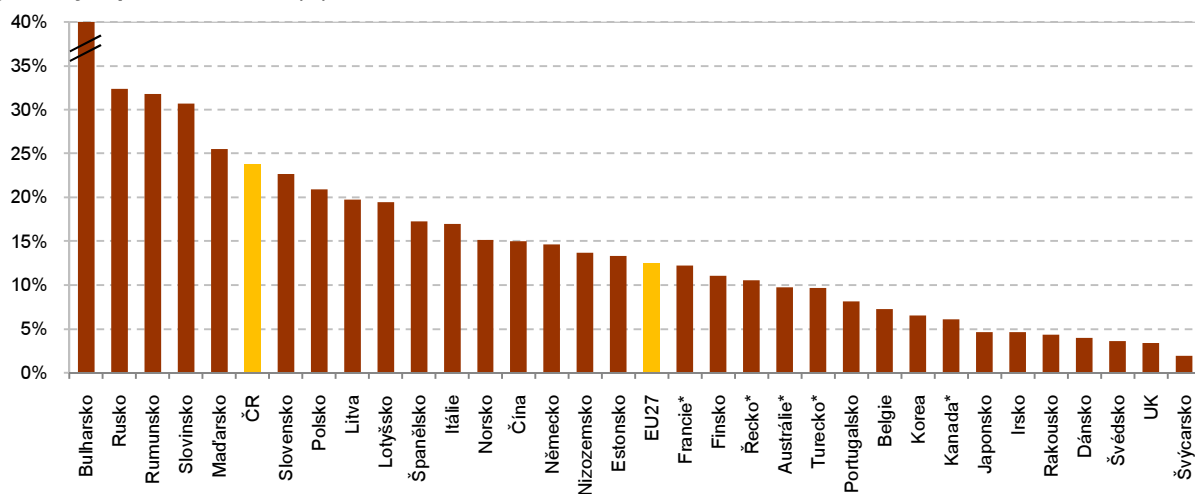
- Evidenční počet výzkumných pracovníků (HC) k 31.12.2009 činil ve vládním sektoru 8 412 fyzických osob, což byla pětina celkového počtu výzkumných pracovníků (HC) v České republice. Podíl vládního sektoru na celkovém počtu výzkumných pracovníků měl v posledních deseti letech klesající tendenci (v roce 2001 tvořili výzkumní pracovníci vládního sektoru čtvrtinu výzkumných pracovníků v České republice). V letech 2005-2008 docházelo k růstu počtu výzkumných pracovníků ve vládním sektoru ročně v průměru o 3,6 %. Tento rostoucí trend byl v roce 2009 přerušen poklesem počtu výzkumných pracovníků (HC) ve vládním sektoru o 12,5 % (tj. o 1 199 výzkumných pracovníků (HC)).
- Zastoupení žen na celkovém počtu výzkumných pracovníků ve vládním sektoru činilo v roce 2009 37 %. Tento podíl je v porovnání s ostatními sektory provádění VaV vyšší stejně jako podíl žen na celkovém počtu zaměstnanců VaV v tomto sektoru.
- Více než polovina (58 %) výzkumných pracovníků (HC) vládního sektoru byla v roce 2009 zaměstnána v Akademii věd ČR (4 870). V resortních výzkumných pracovištích bylo zaměstnáno 19 % výzkumných pracovníků vládního sektoru (1 599) a v ostatních pracovištích vládního sektoru (1 943, 23 %). Při srovnání s rokem 2008 došlo k poklesu počtu výzkumných pracovníků (HC) zejména v Akademii věd ČR (o 1 083 výzkumných pracovníků).
- Největší část výzkumných pracovníků vládního sektoru byla stejně jako v celém časovém období tak i v roce 2009 zaměstnána v Praze (5 810 výzkumných pracovníků (HC), 69 %) a dále pak v Jihomoravském kraji (1 182 výzkumných pracovníků (HC), 14 %).
- Polovina výzkumných pracovníků (HC) ve vládním sektoru měla v roce 2009 vysokoškolské vzdělání nižší než doktorské (4 217). Doktorské vzdělání bylo charakteristické pro 47 % výzkumných pracovníků vládního sektoru (3 916). Struktura výzkumných pracovníků podle dosažené kvalifikace byla po celé sledované období téměř neměnná.
- Z hlediska zastoupení výzkumných pracovníků v jednotlivých vědních oblastech převládaly ve vládním sektoru po celé sledované období přírodní vědy, kterým se v roce 2009 věnovalo 48 % výzkumných pracovníků (HC) vládního sektoru (4 059). V ostatních vědních oblastech bylo v roce 2009 zaměstnáno 16 % výzkumných pracovníků vládního sektoru v oblasti humanitních věd (1 313) a 15 % v oblasti technických věd (1 245).
- Průměrný evidenční počet výzkumných pracovníků přepočtený na plný pracovní úvazek věnovaný výzkumným a vývojovým činnostem (FTE) činil v roce 2009 ve vládním sektoru 6 270 přepočtených osob. Stejně jako u evidenčního počtu výzkumných pracovníků (HC) ve vládním sektoru můžeme i u přepočteného počtu výzkumných pracovníků VaV nalézt přerušení rostoucího trendu v roce 2009. Zatímco mezi roky 2005 a 2008 rostl přepočtený počet výzkumných pracovníků ve vládním sektoru průměrným meziročním tempem 3,9 %, v roce 2009 došlo k poklesu přepočteného počtu výzkumných pracovníků v tomto sektoru o 11,5 %.
- Přepočtený počet výzkumných pracovníků, kteří byli ve vládním sektoru v roce 2009 zaměstnáni na dohodu o provedení práce či pracovní činnosti ve VaV, činil 198 přepočtených osob, které odpracovaly ve VaV 396 tis. hodin a jejich podíl na celkovém přepočteném počtu výzkumných pracovníků v tomto sektoru činil 3,2 %.
- Ve všech státech EU27 ve vládním sektoru bylo v roce 2008 zaměstnáno téměř 186 tis. výzkumných pracovníků (FTE), kteří tvořili 12 % všech výzkumných pracovníků EU27. Z hlediska zastoupení výzkumných pracovníků ve vládním sektoru je zřejmé, že nejvyšší zastoupení tohoto sektoru měly v roce 2008 Bulharsko (53 %), Rusko (32 %) a Rumunsko (32 %). Česká republika se s podílem 24 % v roce 2008 umístila nad průměrem EU27.

Graf 3.5: Počet výzkumných pracovníků ve vládním sektoru podle druhu pracoviště VaV

Tab. 3.3: Počet výzkumných pracovníků ve vládním sektoru v ČR, 2005–2009

	Evidenční počet k 31.12. (HC)					Průměrný přepočtený počet (FTE)				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Celkem	8 639	9 293	9 284	9 611	8 412	6 323	6 800	6 915	7 084	6 270
z toho ženy	3 073	3 374	3 398	3 573	3 126	2 210	2 413	2 575	2 581	2 316
podle druhu pracoviště VaV										
pracoviště AV ČR	5 335	5 604	5 746	5 953	4 870	4 088	4 347	4 546	4 670	3 896
resortní výzkumná pr.	1 568	1 577	1 548	1 574	1 599	1 352	1 436	1 418	1 430	1 462
ostatní pracoviště	1 736	2 112	1 990	2 084	1 943	883	1 018	950	984	912
podle dosaženého vzdělání (kvalifikace)										
Doktorské	3 885	4 052	4 287	4 490	3 916	3 033	3 146	3 325	3 498	3 081
Vysokoškolské	4 499	4 912	4 731	4 813	4 217	3 086	3 420	3 365	3 382	3 002
Vyšší odborné	30	53	37	39	35	19	36	30	28	26
Střední a nižší	225	276	229	269	244	185	199	194	177	162
podle vědní oblasti										
Přírodní vědy	4 154	4 375	4 628	4 929	4 059	3 229	3 404	3 658	3 877	3 274
Technické vědy	1 428	1 411	1 332	1 359	1 245	837	874	833	892	821
Lékařské vědy	757	795	766	820	794	401	432	410	434	449
Zemědělské vědy	628	635	651	591	532	509	509	516	466	455
Sociální vědy	648	752	610	533	469	521	636	562	498	429
Humanitní vědy	1 024	1 325	1 297	1 379	1 313	827	946	935	918	842
podle krajů ČR										
Praha	5 670	6 114	6 308	6 436	5 810	4 317	4 698	4 881	4 922	4 503
Středočeský	696	765	720	759	585	538	586	578	600	483
Jihočeský	399	477	486	506	370	269	322	344	321	260
Plzeňský	33	69	41	56	55	26	30	23	38	30
Karlovarský	8	10	5	2	11	5	5	2	1	2
Ústecký	12	52	35	50	50	7	19	10	21	29
Liberecký	13	26	18	34	24	7	11	7	10	9
Královéhradecký	256	132	102	117	69	217	63	32	37	47
Pardubický	0	69	66	58	64	0	47	48	47	52
Vysočina	33	46	43	29	31	22	21	22	11	13
Jihomoravský	1 384	1 367	1 300	1 381	1 182	830	902	867	973	753
Olomoucký	9	24	30	31	30	2	7	10	9	8
Zlínský	9	14	15	32	32	2	3	4	4	6
Moravskoslezský	117	128	115	120	99	82	86	87	90	75

Graf 3.6: Podíl přepočteného počtu výzkumných pracovníků (FTE) ve vládním sektoru na celkovém přepočteném počtu výzkumných pracovníků, 2008 (%)

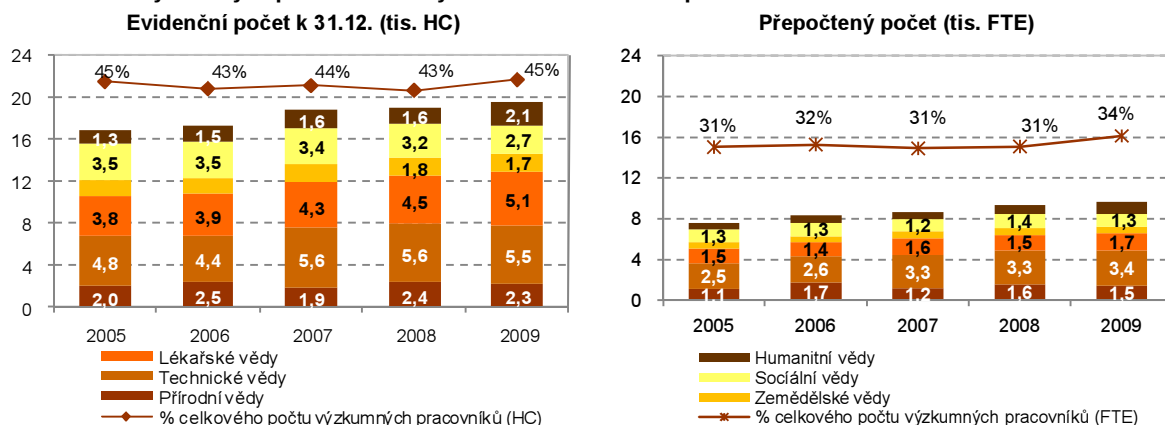
* Údaje za rok 2007

Zdroj: OECD MSTI 2010–1, Eurostat a dopočty ČSÚ

3.3. Výzkumní pracovníci ve vysokoškolském sektoru

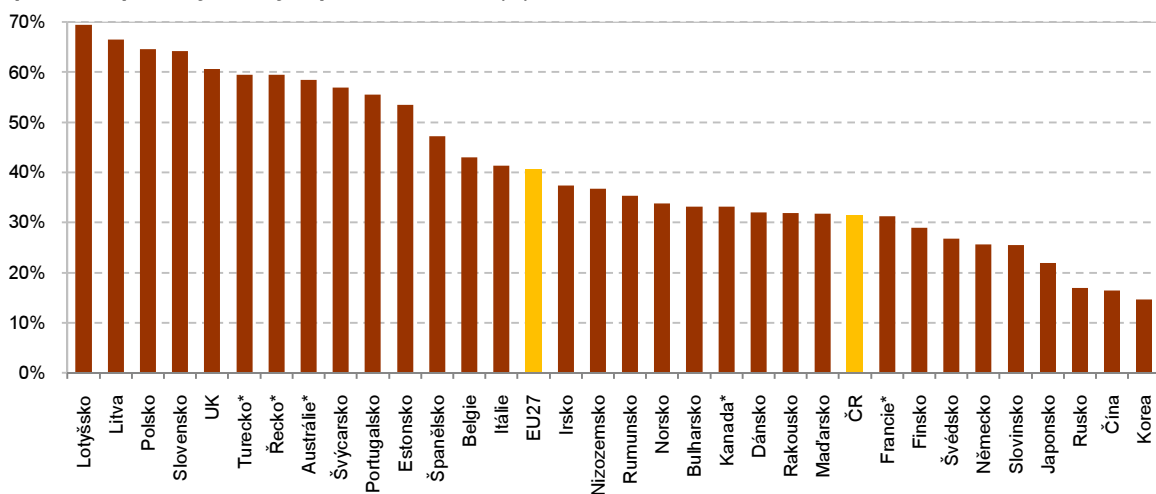
- K 31.12.2009 bylo ve vysokoškolském sektoru evidováno 19 419 výzkumných pracovníků (fyzických osob – HC), které představovaly 45 % z celkového počtu výzkumných pracovníků (HC) v České republice. Podíl vysokoškolského sektoru na celkovém počtu výzkumných pracovníků byl po celé sledované období nad úrovní 40 %. Mezi roky 2005 a 2009 rostl evidenční počet výzkumných pracovníků (HC) ve vysokoškolském sektoru průměrným meziročním tempem 3,7 %. Oproti roku 2008 se počet výzkumných pracovníků (HC) zvýšil o 409 výzkumných pracovníků (tj. o 2,2 %).
- Dvě třetiny výzkumných pracovníků ve vysokoškolském sektoru byly v roce 2009 zaměstnány pouze ve dvou krajích ČR, a to v Praze (8 175 výzkumných pracovníků (HC), 42 %) a v Jihomoravském kraji (4 631 výzkumných pracovníků (HC), 24 %).
- Většina (61 %) výzkumných pracovníků (HC) ve vysokoškolském sektoru měla v roce 2009 doktorské vzdělání (11 848). Vysokoškolský sektor je svým vysokým zastoupením výzkumných pracovníků s doktorským vzděláním v porovnání s ostatními sektory provádění VaV výjimečný. Jiné vysokoškolské vzdělání bylo v roce 2009 charakteristické pro 37 % výzkumných pracovníků (HC) tohoto sektoru (7 239). Struktura výzkumných pracovníků podle dosaženého vzdělání se v jednotlivých letech ve vysokoškolském sektoru příliš neměnila.
- Z hlediska zastoupení výzkumných pracovníků v jednotlivých vědních oblastech bylo v roce 2009 nejvíce výzkumných pracovníků zaměstnáno v oblasti technických věd (5 535, tj. 29 % výzkumných pracovníků (HC) ve vysokoškolském sektoru) a v oblasti lékařských věd (5 126, tj. 26 % výzkumných pracovníků (HC) ve vysokoškolském sektoru). Z hlediska počtu výzkumných pracovníků převažovaly tyto dvě vědní oblasti po celé období od roku 2005.
- Průměrný evidenční počet výzkumných pracovníků přepočtený na plný pracovní úvazek věnovaný VaV činností (FTE) činil v roce 2009 ve vysokoškolském sektoru 9 664 přepočtených osob, což znamenalo 27 % z celkového přepočteného počtu výzkumných pracovníků v České republice. Velký rozdíl v zastoupení vysokoškolského sektoru na evidenčním a na přepočteném počtu výzkumných pracovníků je způsoben pravděpodobně tím, že většina výzkumných pracovníků ve vysokoškolském sektoru se intenzivně zabývá nejen výzkumem a vývojem, ale také lektorskou činností. Mezi roky 2005 a 2009 rostl přepočtený počet výzkumných pracovníků ve vysokoškolském sektoru průměrným meziročním tempem 6,1 %.
- Vysokoškolský sektor je od ostatních sektorů provádění VaV odlišný svým vysokým počtem výzkumných pracovníků zaměstnaných na dohody o provedení práce či pracovní činnosti ve VaV. V roce 2009 bylo ve vysokoškolském sektoru zaměstnáno na dohody o provedení práce či pracovní činnosti ve VaV 438 přepočtených (FTE) výzkumných pracovníků, což byla více než polovina (53 %) všech výzkumných pracovníků zaměstnaných na dohody o provedení práce ve VaV v tomto roce v České republice. Podíl výzkumných pracovníků zaměstnaných na dohodu o provedení práce či pracovní činnosti z celkového přepočteného počtu výzkumných pracovníků ve vysokoškolském sektoru činil 4,5 %. Počet odpracovaných hodin výzkumnými pracovníky zaměstnanými na dohody o provedení práce či pracovní činnosti byl na úrovni 831 tisíc hodin.
- Ve vysokoškolském sektoru bylo v roce 2008 v zemích EU27 zaměstnáno 606 tis. výzkumných pracovníků (FTE), což znamenalo 41 % z celkového počtu výzkumných pracovníků v EU27. Zatímco Česká republika nedosahovala průměru EU27, nejvyšší podíly byly zaznamenány v Lotyšsku (69 %), Litvě (69 %) a Polsku (65 %).

Graf 3.7: Počet výzkumných pracovníků ve vysokoškolském sektoru podle vědní oblasti

Tab. 3.4: Počet výzkumných pracovníků ve vysokoškolském sektoru v ČR, 2005–2009

	Evidenční počet k 31.12. (HC)					Průměrný přepočtený počet (FTE)				
	2005	2006	2007	2008	2009	2005	2006	2007	2008	2009
Celkem	16 781	17 171	18 668	19 010	19 419	7 575	8 352	8 664	9 358	9 664
z toho ženy	5 633	5 949	6 493	6 619	6 878	2 483	2 680	2 762	3 025	3 212
podle druhu pracoviště										
Státní VŠ a VOŠ	15 159	15 408	16 405	16 912	16 754	7 196	8 089	8 266	8 980	9 185
Fakultní nemocnice	1 424	1 536	1 875	1 711	2 200	338	209	274	250	311
Ostatní VŠ a VOŠ	198	227	388	387	465	41	54	123	128	168
podle dosaženého vzdělání (kvalifikace)										
Doktorské	10 443	10 238	11 449	11 598	11 848	4 741	5 260	5 491	5 999	6 193
Vysokoškolské	5 998	6 592	6 885	7 087	7 239	2 636	2 850	2 961	3 173	3 278
Vyšší odborné	75	64	55	53	54	45	65	35	32	33
Střední a nižší	265	277	279	272	278	154	177	177	154	160
podle vědní oblasti										
Přírodní vědy	1 966	2 457	1 933	2 352	2 294	1 109	1 726	1 171	1 580	1 469
Technické vědy	4 801	4 398	5 569	5 583	5 535	2 514	2 592	3 300	3 301	3 444
Lékařské vědy	3 767	3 926	4 322	4 479	5 126	1 487	1 407	1 592	1 545	1 690
Zemědělské vědy	1 540	1 483	1 807	1 783	1 677	578	562	693	654	596
Sociální vědy	3 451	3 452	3 448	3 221	2 672	1 274	1 314	1 206	1 398	1 278
Humanitní vědy	1 256	1 455	1 589	1 592	2 115	614	752	702	880	1 187
podle krajů ČR										
Praha	6 832	7 190	7 826	8 043	8 175	3 170	3 604	4 091	4 161	4 363
Středočeský	.	3	43	66	11	.	2	26	40	7
Jihočeský	752	678	585	667	710	307	283	241	289	331
Píseňský	503	375	373	369	391	374	275	289	266	284
Karlovarský	.	.	1	1	1	.	.	1	1	1
Ústecký	169	270	339	354	336	113	166	152	141	141
Liberecký	418	480	508	388	263	317	594	423	301	171
Královéhradecký	662	645	827	812	822	177	185	231	218	197
Pardubický	543	601	605	609	645	194	209	208	204	216
Vysočina
Jihomoravský	3 996	3 876	4 202	4 335	4 631	1 320	1 400	1 472	2 118	2 224
Olomoucký	966	916	1 035	974	1 147	585	527	562	555	514
Zlínský	363	374	129	186	188	313	329	95	147	145
Moravskoslezský	1 577	1 763	2 195	2 206	2 090	707	778	871	917	1 073

Graf 3.8: Podíl přepočteného počtu výzkumných pracovníků (FTE) ve vysokoškolském sektoru na celkovém přepočteném počtu výzkumných pracovníků, 2008 (%)

* Údaje za rok 2007

Zdroj: OECD MSTI 2010–1, Eurostat a dopočty ČSÚ